

№ 21 Захворювання шкіри, волосся, нігтів, та їх профілактика: стрептококові піодермії: стрептококове імпетиго, заїда, рожисте запалення шкіри

План

- знати захворювання шкіри, нігтів, та їх профілактику;
- знати, які захворювання відносяться до стрептококових;
- характеризувати та мати уяву, як візуально виглядають захворювання: стрептококове імпетиго, заїда, рожисте запалення шкіри;

ДЗ: ПРОЧИТАТИ ІНФОРМАЦІЮ ТА ПИСЬМОВО НАДАТИ ВІДПОВІДІ:

1. Де розташовуються стрептококи?
2. Які захворювання відносяться до стрептококових?
3. Що таке стрептококове імпетиго, його прояви?
4. Що є збудником стрептококового імпетиго?
5. Що таке заїда, її симптоми?
6. Що таке бешиха та її загальні прояви?

Стрептококи (*Streptococcus*) — це кулясті грампозитивні аеробні бактерії із сімейства *Streptococcaceae*, які з'єднуються одна з одною, утворюють ланцюжки. Незначна кількість бактерій є частиною нормальної мікрофлори кишківника, носоглотки та інших органів. Але стрептокок може бути також заразним патогеном. Проникаючи в організм через пошкоджену шкіру, слизові оболонки або дихальні шляхи, його бактерії викликають

інфекційні захворювання (фарингіт, ангіну, пневмонію, ендокардит).

До стрептококових захворювань відносяться ангіна, скарлатина, стрептодермія, бешиха, а також ускладнення, як ревматична гарячка, менінгіт, сепсис, пневмонія та синдром токсичного шоку.

Захворювання, спричинені стрептококом групи А (*Streptococcus pyogenes*):

Ангіна (стрептококовий тонзиліт): Запалення мигдаликів та горла, що супроводжується болем, підвищенням температури та білим нальотом на мигдаликах.

Скарлатина: Інфекційне захворювання, що характеризується висипом на шкірі, болем у горлі та лихоманкою, яка розвивається на тлі фарингіту або тонзиліту.

Стрептодермія: Заразна шкірна інфекція, що проявляється у вигляді виразок та пухирів на шкірі.

Бешиха: Запалення шкіри та м'яких тканин, що супроводжується яскраво-червоною плямою з чіткими межами, яка швидко поширюється.

Захворювання, спричинені іншими стрептококами: пневмонія: запалення легень, спричинене, зокрема, пневмококом (*Streptococcus pneumoniae*), особливо небезпечна для немовлят та літніх людей.

Менінгіт: запалення мозкових оболонок, яке може бути викликане стрептококом групи В (*Streptococcus agalactiae*) у новонароджених.

Целюліт: інфекція м'яких тканин, що проникає в глибші шари шкіри.

Стрептококове імпетиго – це високозаразна бактеріальна інфекція шкіри, що викликається стрептококами (рідше золотистим стафілококом) і проявляється поверхневими гнійничками, які лопаються, залишаючи мокнучі плями, що потім покриваються характерними медовими кірками. Хвороба найчастіше вражає дітей, особливо в теплу вологу погоду, і поширюється шляхом прямого контакту або через спільні предмети.

Причини та фактори ризику: шкідливі бактерії *Streptococcus pyogenes* (стрептокок групи А) та *Staphylococcus aureus* (золотистий стафілокок).

Сприятливі фактори: мікропошкодження шкіри (подряпини, укуси, травми); недостатня гігієна та погані санітарні умови. Ослаблений імунітет.

Клінічні прояви: починається з невеликих пухирців, наповнених прозорою або каламутною рідиною, які швидко перетворюються на гнійнички. Після розкриття пухирців на їхньому місці утворюються мокнучі плями, що згодом покриваються характерними жовтими або коричневими кірками, що нагадують мед. Найчастіше вражає обличчя (навколо носа та рота), кінцівки, але може з'явитися на будь-якій ділянці тіла. Може спостерігатися свербіж, печіння, а іноді й підвищення температури тіла або запалення лімфатичних вузлів.

Заїда (лат. *angulus infectiosus*; синонім: ангуліт, ангулярний стоматит, ангулярний хейліт) — захворювання слизової оболонки і шкіри кутів рота, яке виникає, найчастіше, внаслідок дефіциту вітамінів групи В (найчастіше — В2); вітаміну А та іноді вітаміну Е, чи комбінації дефіцитів цих вітамінів.

Хворіють частіше діти й підлітки, які мають звичку облизувати губи, а також літні люди, які носять зубні протези. У куточках рота з'являється рідина, почервоніння шкіри, згодом утворюються болючі тріщинки, вкриті жовтою кіркою. Іноді процес може перейти на слизову оболонку порожнини рота.

Стрептококова заїда частіше відбувається у дітей.

Кандідамікотична заїда характеризується утворенням в кутку рота лаково-червоної ерозії. На відміну від стрептокової заїди, при кандідамікотичній відсутні кірки на поверхні ерозії і зазвичай, коли рот хворого закритий, вона маскується нависаючою шкірною складкою.

Рожисте запалення (або бешиха) — це гостре інфекційне захворювання шкіри та підшкірної клітковини, яке викликається стрептококом групи А і характеризується утворенням яскраво-червоної, набряклої ділянки з чіткими межами, яка болить та пече.

Шляхи зараження: бактерія проникає через пошкоджені ділянки шкіри, такі як садна, подряпини, потертості.

Фактори ризику: пошкодження шкірного покриву, зниження імунітету, хронічні захворювання, наприклад, діабет, варикозне розширення вен, лімфостаз, грибкові інфекції шкіри. Часто хворіють люди похилого віку, особливо жінки.

Загальні прояви: різке підвищення температури (39–40°C), озноб, головний біль, слабкість, іноді нудота та блювота. На шкірі з'являється яскраво-червона, гаряча на дотик пляма з чіткими межами. Ділянка запалення підноситься над рівнем здорової шкіри. Відчуття печіння, болю та дискомфорту в ураженій зоні. Шкіра набрякає, стає щільною. Можуть утворюватися пухирі, заповнені серозною або геморагічною рідиною, іноді з розвитком некрозу.